

Fizyka

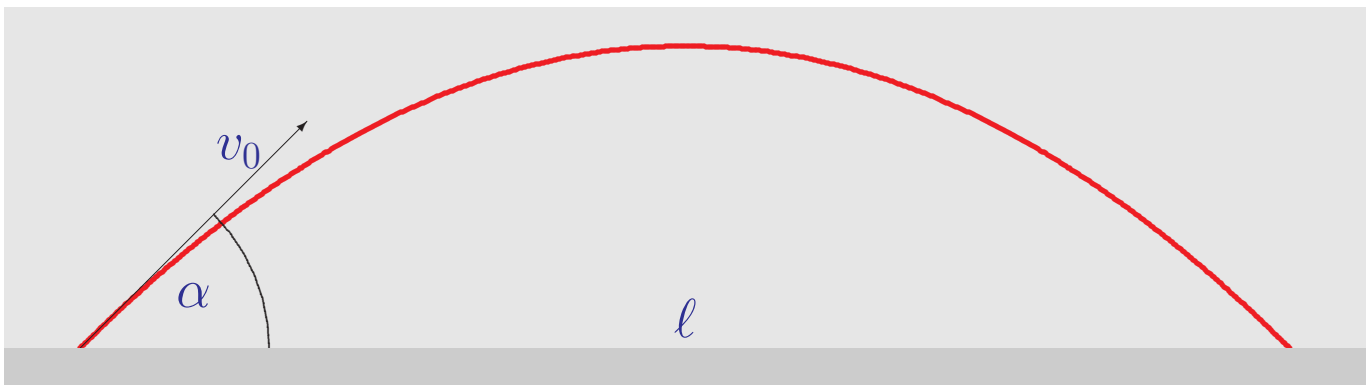
Laboratorium nr 4

Stefan Sokołowski

Zadanie 1 (rzut skośny):

Ktoś rzucił kamieniem pod kątem α do poziomu z prędkością początkową $v_0 = 50 \frac{km}{h}$. Zakładamy, że na lecący kamień działało stałe skierowane pionowo w dół przyspieszenie grawitacyjne $g = -9.81 \frac{m}{s^2}$ i zaniedbujemy wpływ oporu powietrza.

Proszę napisać wzór wyznaczający współrzędne $\mathbf{r}(t) = (x(t), y(t))$ lecącego kamienia w chwili t ($x(t)$ — chwilowa odległość pozioma, $y(t)$ — chwilowa wysokość).

Jaki będzie zasięg ℓ lotu kamienia zależnie od kąta α , pod którym kamień został rzucony? Dla jakiego kąta α kamień zaleci najdalej, jak daleko to będzie i po jakim czasie od rzutu?

Wskazówka:

Potrzebne fakty matematyczne (niezbyt formalnie):

- Funkcja $f(\alpha)$ osiąga maksimum dla takiego argumentu α_0 , dla którego pochodna $f'(\alpha_0) = 0$.
- Dla dowolnej liczby c pochodną funkcji $f(\alpha) = c \cdot \sin(\alpha) \cdot \cos(\alpha)$ jest funkcja $f'(\alpha) = c \cdot \cos(2 \cdot \alpha)$.

Zadanie 2 (przeliczanie jednostek):

Samochód waży 1 tonę, jest wyposażony w silnik o mocy 200 KM i na razie ma prędkość zerową. Ile czasu zajmie mu osiągnięcie prędkości $100 \frac{km}{h}$? W jakiej odległości od punktu startu to się stanie? Zakładamy, że nie ma żadnych oporów ruchu, a silnik osiąga pełną moc natychmiast po uruchomieniu.

Wskazówka:

Proszę skorzystać ze ściągę na str. 2.

Ściąga z mechaniki: wielkości i ich jednostki:

	WIELKOŚĆ	JEDNOSTKI	
SKALARY	odległość	metr	m
		kilometr	$km = 1000m = 10^3m$
		rok świetlny	$ly \simeq 9\,460\,000\,000\,000\,000\,m = 9.46 \cdot 10^{15}m$
		centymetr	$cm = 0.01m = 10^{-2}m$
		milimetr	$mm = 0.001m = 10^{-3}m$
		mikron	$\mu = 0.000001m = 10^{-6}m$
	czas	sekunda	s
		minuta	$min = 60s$
		godzina	$h = 3600s$
		rok	$y \simeq 31\,600\,000s = 3.16 \cdot 10^7s$
SKALARY	powierzchnia (pole)	kilogram	kg
		tona	$tona = 1000kg$
		gram	$g = 0.001kg = 10^{-3}kg$
	objętość	metr kwadratowy	m^2
		ar	$a = 100m^2$
		hektar	$ha = 10\,000m^2 = 10^4m^2$
		kilometr kwadratowy	$km^2 = 1\,000\,000m^2 = 10^6m^2$
		centymetr kwadratowy	$cm^2 = 0.0001m^2 = 10^{-4}m^2$
		milimetr kwadratowy	$mm^2 = 0.000001m^2 = 10^{-6}m^2$
WEKTORY	prędkość (odległ./czas)	metr na sekundę	$\frac{m}{s}$
		kilometr na godzinę	$\frac{km}{h} \simeq 0.28\frac{m}{s}$
	przyspieszenie (prędk./czas)	metr na sekundę kwadrat	$\frac{m}{s^2}$
	pęd (masa · prędk.)	kilogramometr na sekundę	$\frac{kg\,m}{s}$
	siła (masa · przysp.)	niuton	$N = \frac{kg\,m}{s^2}$
SKALARY	praca (siła · odległ.)	dżul	$J = N \cdot m = \frac{kg\,m^2}{s^2}$
	moc (praca/czas)	wat	$W = \frac{J}{s} = \frac{kg\,m^2}{s^3}$
		koń mechaniczny	$KM \simeq 735.5W$
	energia	dżul	$J = W \cdot s$
		kilowatogodzina	$kWh = 3\,600\,000\,J$

ta sama wielkość

Zadanie 3 (przeliczanie jednostek):

Impuls świetlny wysłany z Ziemi na Księżyc osiąga cel po ok. $1.28s$. Przy założeniu, że jego orbita jest idealnym okręgiem, którego środkiem jest Ziemia, i że jego czas obiegu wokół Ziemi wynosi dokładnie 30 dob¹ — jaka jest prędkość jego biegu po orbicie?

Zadanie 4 (domowe na punkty):

Impuls świetlny wysłany ze Słońca na Marsa dociera do niego po ok. 12.66 minutach. Przy założeniu, że jego orbita jest idealnym okręgiem, którego środkiem jest Słońce, i że jego prędkość na orbicie wynosi $23\frac{km}{s}$ — jaka jest długość marsjańskiego roku?

Uwaga:

Czas na przysłanie (na s.sokolowski@ans-elblag.pl): 2 tygodnie od zajęć nr 4 — potem już nie przyjmuję rozwiązań. Liczba punktów zależy od oryginalności i elegancji rozwiązania. W mailu proszę koniecznie podać swoje **nazwisko, numer zajęć i numer zadania**.

---

¹To są **bardzo** przybliżone założenia; proszę nie traktować ich jak prawdy naukowej.